

Előzetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden köz-
vetlen és közvetlen jog (Főér 1828. sz.)
barmintse kizárva.

Előzetési helyben:
Telegráf K. Lajos Könyvtárakadémiáján
és a kiadóhivatalban (Főér 1828. sz.)
szállt.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Negy hatáskorú perit sorát 5 kr. Nagyobb
terjedelmű a többzetű hirdetések alká-
szintű jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-
díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajánlatok sora 50 kr.

Nyilválti közlemények minden perit sora
50 krajczár.

Hirdetések előzetesnek a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban (Főér 1828. sz.)
szállt.

Kéziratok nem adóznak vissza.

rium által engedélyezett

és tanintézetemet

gy elemi osztályt foglal magába.

ez van költve, áthelyeztem tavaly

anyaról POZSONYBA,

leánynevelő intézetet is átvetttem.

nyelvek biztos elsajátítására zene, ének

10 napos elhatárolt 300 frtot fizet-
tára azonnal.

özv. Dr. Czölder Lajosné,

nevelő-intézet igazgató-igazgatója.

ESITÉS.

közönséget értesíteni, hogy az

NYSSAS

megfelelően isjesen átalakítottam

29-én a Magyar testvérek

születésének méltóan tisztelt közönség

és pontos kiszolgáltatásról gon-

ditó értekezést a szerzett tapasztalataim

szívesen tisztán kezelt borok is.

Tisztelettel:

BOBÓ SÁNDOR

hagyományok Vígadó volt főpinczere

DAJA

val szemben)

nyomda.

és lakodalmi meghívokat

KARTYÁKAT,

és ETIAPOKAT.

és pontosan eszközöltetnek

verés czimzandók.

és naplójára

Isézes kiállítás!

Jutányos árak!

és vidéki

lett eszközöltetnek

nyomatványokat Isézes beosztással

s áron.

nyomatványok készletben tartatnak

és pontosan teljesítettnek

Aug. 2.

Felhívás a városi közönséghez!

A főiskola szünidőre benmaradt lelkes ifjusága ez évben is meghajítja tartani a nagy naphoz méltóan, az aug. 2-iki emlékinnepelet, mely alkalmából fölkéri Debreczen város hazafias érzelmi közönségét, hogy ez ünnepe-lyen, melyet teljes mértékben a magáénak mondhat, lelkes, őszinte buzgalommal részt venni sziveskedjék! Gyerekek polgárok! keres-
sük fel ama sírokat, melyeknek békés hantjai alatt névtelen martírjaink nyugosznak cse-
desen, de a kik még néhány évtizeddel ezelőtt vaskarjaikkal harcoltak honszerelemtől lan-
golon s küzdének mind a vérig, mind a végig; kiknek vérhullása áztatta s termékenyítte a sza-
badság földjét; kik a multak dicső napjaiból az egyenlőség, testvériség és szabadság eszméit hagyták ránk szent örökségként! Ki maradna hát otthon ez ünnepéről, aki érzi, hogy ma-
gyar?

Oh jöjjetek el ama hantokhoz — szent a föld, melyre ott lépünk; ott rójuk le honfiai kegyeleltünk s bánánk adóját, de tanuljunk is példájukból, miként leszünk e hazának méltó fia! Ott a kegyelet oltárán hadd gyuladjon a keblünkben szunnyadó hazaszeretet szikrája lobogó lánggá, s hadd zengje el ajkunk nem-
zeti énekünk: Isten áldd meg a magyart!

Az ünnepély részlete a következő:

I. szakasz.

1. Gyülekezés a kollégium előtt délután 4 órakor.
2. Indulás a honvéd temetőbe 1/2 5 órakor.
3. Ének. Előadja a városi dalárda.
4. Emlék beszéd Koszorda István 2 jh.-tól
5. Ének. Előadja a városi dalárda.
6. Szavaltat Szilágyi Imre esk. felügyelőtől.
7. Ének. Előadja a városi dalárda.

II. szakasz:

8. Bevonulás az emlékkertbe.
9. Ének. Előadja a városi dalárda
10. Szavaltat Keresztessy Károly 3 th.-tól.
11. Ének. Előadja a városi dalárda.

A rendező bizottság nevében:

J u h á s z L á s z l ó
jegyző.

Tanácskozó tanfelügyelők.

Divatba jött, hogy minden általá-
nosabb érdekű közkérdés bizonyos ér-
dekkörbe tartozó egyének egyetemes gyü-
lésén vitattassék meg.

Olykor megtörténik, hogy az ilyen
szak-konferenciák csakugyan eredmé-
nyeznek olyan javulást, amely a napi-
rendre hozott közkérdést tényleg elő-
nyösen fejleszti.

Megtörténik ugyan az is, hogy bi-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Első párbajom.

— Rajz a kisvárosi életből. —

Épen huszonnolcz éves voltam. Pontban
deli 12 órakor megjelent nálam egy vörös sza-
kállu és egy cigánybarna, magas ur. A leve-
s már ki volt töltve, a szalvétát az állam alá
kötöttem, a mikor megszólal a vörös szakállu:
— Uram! Mi igen tisztelt barátunk, nagy-
ságos Karamucs Gergely ur megbízásából jöt-
tünk, kinek ökréit Ön a fővárosi lapokban
pellengérré állította s a ki most ezáltal becsü-
letben jelentékenyen sértve érzi magát. Ön
irta-e azokat a cikkeket vagy sem?

— Igen!

— Ad-e elégtételt vagy sem? kérdék ök.

— Nem adok — mondám határozottan.

— Fegyverest sem?

— Azt sem — válaszolám.

Ezzel eltávoztak. Másnap a helyi lap
ökölönyi betűkkel hozta a nyilválti rovatban,
hogy én gyáva és hazug vagyok, a miért az
ökrököt a fővárosi lapokban agyon vágtam s
igy azok a mostani állatkállitásokon díjakt egy-
általán nem nyerhetnek.

A város közönsége lázasan várta a nyi-
latkozást következtében történéndőket. Neme-
lyek azt tanácsolták, hogy vonjam vissza az ökrö-
ket lealázó szavaimat, mások pedig azzal biztat-
gattak, hogy a nyilatkozó felet az utcán bo-

zónos érdekképviselőbe tartozó egyé-
nek tanácskozása semmi pozitív ered-
ményt nem idéz elő, ámde mert ez csak
kivételes — mi legalább nem tartjuk
felelősek dolognak, ha egyes érdekkör-
ök működő tényezői általános kérdések
megbeszélése céljából testületi tanács-
kozásokban vesznek részt.

Legutóbb arról vesszünk hirt, hogy
nem sokára a kir. tanfelügyelők is or-
szágos értekezletre fognak összegyüle-
kezni oly célból, hogy kiterjedt és nagy-
fontosságú reszortjukba tartozó ügye-
ket, melyek a népoktatásnak s részben
az alsó fokú ipari és kereskedelmi szak-
oktatásnak is elsőrendű érdekeivel van-
nak kapcsolatban, megbeszéljék.

Kétségtelen, hogy egy nemzet szel-
lemi és anyagi fejlődése, tehát e két
legfontosabb nemzeti érdek szolgálata
van a tanfelügyelők ügyködési körébe
utalva.

Hogy ök e nagy és nemes hivatás-
sal járó feladatokat mikép oldják meg,
az kétségkívül elsőrendű nevelésügyi
érdek.

Csak méltányolni tudjuk, ha a kir.
tanfelügyelők most arra kívánják felhasz-
nálni a nagy szünidőt, hogy az ügykö-
rükbe utalt közkérdések felett vélemé-
nyeiket kicseréljék s jövő magartásu-
kat bizonyos egészségének felismert for-
mák szerint szabályozzák.

Igen óhajtanódnak tartjuk, hogy a
tanfelügyelők közös összejövetelén a köz-
oktatásügynek előtérben lévő összes kér-
déseiről tanácskozzanak. Ez főleg azért
kívánatos, mert az országos törvények
és esetenként kiadott kormányrende-
letek főképp a népnevelésnek és az ipari
és alsóbb kereskedelmi szakoktatásnak
igen jelentékeny ágazataiban mindekkor-
ig a megkívánt egészséges fejlődésnek a
feltételeit biztosítani nem voltak ké-
pesek.

Ugy a törvények, mint a kormány-
rendeletek rendszerint csak felületes el-
méleti előismeretek nyomán indulnak,
már pedig, ha valahol, úgy épen a nép-
nevelés terén van szükség arra, hogy a
legalapabb gyakorlati tapasztalatok szol-
gáljanak az intézkedések alapjául.

Ép ezért tartjuk kívánatosnak, hogy
a tanfelügyelők, mint gyakorlati ismer-
tekkel bíró szakfértaik véleményét mon-
djanak a nevelésügyi mai hiányairól s

tozzam meg, a miért jöhrnevetem a város
intelligenciája előtt megsorbítottam.

En nem egyeztem egyikbe sem. Mint egy
20-dik század végén élő emberhez illik, segé-
deket választottam s kihívtam a sértegetőt.
Mind a két segéd szerencsémre okos ember-
nek bizonyult. Alattomban egész erejükkel azon
működtek, hogy kibeküljünk, nyilvánosan pe-
dig azt terjesztették, hogy borzasztó párbaj
lesz, a minőt még nem jegyzett fel a krónika.
Életéről le kell mondanunk egyik felénk — az
ökrökért, mert a gyűlölet a két fél között
iszonyu, a sértést a megsértett zsebre vágni
nem hajlandó. És hirdették, hogy mindkét fél
megírta végrendeletét, melyekben jelentékeny
összeg volt hagyva ökrök tenyésztésére és —
népnevelési célokra. En magam a következő-
képen bucsuztam el anyósomtól:

— Kedves anyám!

Ezelőtt 28 évvel ki gondolta volna meg,
hogy életemnek ilyen gyszos sorsa legyen.
Rengeteg erdősegen, célzó nélküli pisztoly
által retentetes hidegvérűséggel agyon löve! Oh
mint sajnalom kedves anyámat itt hagyni! Már
csaknem látom, hogy rohan felém a gyilkos
golyó; erzem, miként roncsolja szét agyvelő-
met a buta ölom-darab s mint repül lelkem
— más világ terein. — A sír szelén álva, meg-
mondhatom nyíltan, férfiasan, hogy felek a ha-
láltól; jobb szeretnék még tovább is élni s a —
az ökrökkel jó barátságban lenni. Hajh, de
becsület nélkül mi az élet? Szemeim előtt

mondjanak véleményt arról is, hogy mi-
kép vélik elenyészethetőnek a létező
hiányokat és orvosolhatóknak a tényleg
meglévő bajokat.

E tekintetben a tanfelügyelők ösz-
szajövetelétől sok és jelentékeny gyakor-
lati sikert várunk. Csak az a fődolog,
hogy lehető személyes ügyek kölcsönös
megbeszélése közben ne feledkezzenek
meg ama nagy és általános érdekekről,
amelyeknek szolgálatára és előbbvitelére
első sorban ök vannak hivatva.

A napirendre ugyanis személyes
ügyeik is fel lesznek véve. Ez is helyes.
Rendezetlenek a személyi ügyek is. Jól
teszik, ha e téren is javulást sürgetnek.

Ámde ne tekintsek a személyes
ügyek első sorban szolgálódnak,
hanem mint a nevelésügyi hivatott apos-
tolai — első sorban a nevelésügyi egye-
temes érdekeinek kifejlesztésén munkál-
janak s ha e téren tanácskozási
valami sikert eredményeznek, akkor a
nemzet haláljára teszik magukat érde-
mesekké.

Oly nagy és fontos nemzeti érdek
amugy is a népnevelés ügyének kifej-
lesztése, hogy mindenki csak örömmel és
odaadással szegődhetik ennek a szolga-
latába s ezt a nemzet első sorban a
tanfelügyelőktől várhatja meg.

M. E.

A nagykövati zászlóavtás.

A nagykövati függetlenségi és 48-as olvasóköri díszes
zászlóját ünnepélyesen avatták föl vasárnap
Kököroli. Jászladányról s máshonnan számos
függetl. és 48-as pártiféru vett részt a szép
ünnepe, melyet egyházi intervenció nélkül
tartottak meg, a mennyiben Motesiczky János,
az időközben kanonoknak kinevezett plébános,
megtagadta közreműködését. A város határán
díszes bandérium fogadta Katona Gyulánét, a
zászlóavtás, a kinek az ünnep színhelyén, a
nagykövati plébánia előtti téren, fehérbe öltö-
zött leánysergeg élen a Kramer-nővérek szép
kórétát hnyvtattak át. — A zászlóavtáshoz
Agócs Mihály, a kör elnöke intézett beszédet.
Az ünnepet Katona Péter nagykövati ügyvéd
lelkes beszéde nyitotta meg. Kifejté, hogy szent-
elté tette a zászlót a pap áldása nélkül is a
kört alkotó polgárok kegyeletes érzése, a kik
egyformán imádják istent és a hazát. A kör
nemzeti színű selyemzászlójára Katona Gyu-
láné aztán feltűzte a fehér szalagot, a melyen
arany betűkkel a szavak ragyogtak: A haza-
ért minden, a hazát semmiért! Majd Barabás
Béla képviselő tartott igen nagy hatású szép
beszédet, buzdítva a nagykövatiakat a független-
ségi elvekért való kitartó küzdelemre. Har-

sogó eljenzés fogadta a plébános eljárására
célzó szavait: „Inkább legyen istenáldása e
zászlón pap nélkül, mint a pap legyen vele
isten áldása nélkül!” Reményét fejezte ki a
szónok, hogy a zászló együtt fogja találni
Nagykőta összes lakosait, kivéve a papot. Az
első szept Katona Gyuláné verte be a
zászlórudba e szavakkal: — „A függet-
lenségi elvek győzelmére!” — Az ünnepélyt
este társasvacsora, — majd pedig táncz fejez-
te be.

BELFÖLD.

Dunántul a király előtt. Hieronymi
belügyminiszter levelet intézett a
dunántuli összes püspökökhöz és törvény-
hatóságokhoz s tudatva, hogy a király szept-
ember hó 17-én délelőt fogadja Kőszegen a
dunántuli tisztelő küldöttségeket, ezek bejel-
lentesét kerte.

**A tanfelügyelők kongresszusá-
ra,** mely Szent István napján lesz Budapesten,
máris több tanfelügyelő jelentette be részvé-
telét s a felekezetek egy része is képviselve
lesz.

Felségsértő szerb agitátor. Uj-
Gradiskából közlik, hogy ott elfogták Miletics
belgrádi tanárt, a ki szünidejét tölti Uj-Grad-
iskán. Az elfogatásra az adott okot, hogy
Miletics egy korcsmában Nagy-Szerbiára, meg
Sándor szerb királyra mondott toszájában
felségsértést követelt el. A község győzje
veletlenül hallotta a felkegyelmű toszótot s
mindjárt letartóztatta a szájhöz. Ez a Miletics
egyébirtant nem ösmeretlen alak Horvátor-
szágban.

**Szepesmegye s a főrendiház re-
formja.** Szepesvarmegye júli hó 28-án tartott
közgyűlésén Debreczen városának, a főrendiház
reformálását célzó javaslatát tárgyalta s elfo-
gadta az állandó választmány véleményét,
hogy a reform helyes és kívánatos volna,
de most az idő nem alkalmas arra. — A
reformot főképpen a városok képviselői pár-
tolták.

KÜLFÖLD.

**A magyar udvartartás s a cse-
hek.** A prágai „Narodny Listy” abból az al-
kalomból, hogy a miniszterium a magyar udvar-
tartás felállítására fölött tanácskozik, szemreh-
nyásokat tesz a cseh feudális nemességnek
— mondja a nevezett hírlap — mely huszon-
22 év óta nem mer feliratot terjesztett a csá-
szar elé a cseh államjog megalapítására iránt.
Ez urak szerint meg mindig nem érkezett el
az idő: ök várnak, míg a nemetek melege-
dnek föl az államjogot, vagy míg a Kossuth híve-
nek tulkapasú meg fogják tanítani a bécsi
kormányt, hogy ideje volna az elviselethetetlen
magyar pretenziókkal szemben a cseh állam-
ban helyreállítani az egyensúlyt. Nézenek kö-
rül a mi magyarságunk, hogy a magyarok mily
haladást tettek 25-éven belül, míg nálunk,
Schwarzenberg hercegei szavai szerint, a de-
cemberi alkotmány csontosodott meg.

Alig végeztem be ez utóbbi levelet, a
mikor egyik segédem jött a doktortal, hogy itt
az indulási idő, menjünk; a másik segéd már
kinn van az erdőben a kardokkal és a kötes-
hez való selymekkel. A feleségem nem volt
ittthon, mentem. De előbb visszajelenttem
még nappali szobámba, úgy se jövök többet
ide vissza. Tekintetem a kalamárisra esett. Oh
te gyszos tentatortó! Ha benned nem lett
volna az a sok tonta s ha melletted nem lett
volna az a temerdek rossz penna, nem támadt
volna lelkemben inger, hogy a nagyságos Ka-
ramucs Gergely ur ökréit a nagy nyilvánosság
előtt megszegyentsem!

Siattunk ki a fiakkerhez.

Amint az utczára értünk, egy ökrös sze-
keret láttam magam előtt szépen, csendesen
tova menni. Oh hogy büntet az Isten! Utolsó
utamba is ökrökért és ökrökkel kell mennem!

A város alatt két csendőrről találkoztunk,
kiknek vállairól messzire elragyogtak a
jofele Kropacsék puskák. — Szerettem volna
egyikről lekápní a fegyvert s odarahanni ellen-
felemhez s fülebe döregni, hogy vonja vissza
sértésait, mert halálfa!

Egy darabig az erdő fát is Kropacsék-féle
puskákban láttam.

Segédem és a doktor az uton mindig vé-
res lefolyású párbajokról beszélgettek, csak
ugy hűledeztem a sok ember-haláltól, mit hal-
lék. Öszintén megvallom, hogy én még mindig
hittem, hogy komolyan fogunk verekedni.

lan, vagy egyáltalán ismeretlen volt. — Egy francia, tudományos folyóirat ezt megegyezőleg behizonyítja, hogy már 1787 ben adtak elő a Furesz hazaság, czimrel a párisi Comédie italiennében egy szindarabot, a melyben egy agglégény fordul elő, ki hirdetések utján keres feleséget. Nincs tehát semmi új a nap alatt és ki tudja, hány szerelmes pár talált már öseink között is e ma már nem szokatlan uton egymásra.

Béhhurut a kicsinyeknél. A tavasszal fellépett béhhurut még mindig nagyban grasszál városunkban s hétről-hétre nagy számmal szedi áldozatát a kicsinyek közül. — Az elmúlt héten 22 egy éves, és egy éven alóli gyermek halt el béhhurutban s így az elhaltak 50%-ánál többet tesz ki a béhhurultban elhaltak száma.

A Kossuth-nótáért. Néhány hónap előtt sokat írtak a lapok egy pár temesvári önkéntesnek a bajáról, a kik azt a szörnyűséget követtek el, hogy el merék danolni a Kossuth-nótát s emiatt megbuktatták őket a felebbvalók a tisztviszgatón. Most ugyanele esetet írunk Nagyváradról. A nagyváradi helyőrség egyik tiszthelyettese a minap jökevényében eladolta a Kossuth-nótát. Megtudták ezt a felebbvalói s a fiatal embert azonnal bezárták, egyuttal lefokozták s megértették vele, hogy Magyarországon többé sohasem lehet tiszt.

Halálozások. Városunk kül- és belterületén az elmúlt héten július hó 23-tól július hó 29-ig a következő halálozások történtek: Ifj. Nagy Sándor 3 hetes ref. velesz. gyeng. Tóth Balint 17 éves, ref. agyszélhűdés Rükman Simon 16. év. izr. vízbefulás, Kis Júlia fia: József 4 hetes ref. béhhurut, Feszó Tamás 15 napon r. kath. béhhurut, Szabó Péter 91 éves ref. végelgyenztés, Faragó Balint 50 éves, ref. agyszélhűdés, Mészáros Julianna 4 hó, ref. béhhurut, Molnár Sándor 2 hetes ref. velesz. gyeng. Ottó Sandorné 47 éves ref. szervi szívbaj, Bereczki Zsuzsi fia Sándor 3 hó ref. béhhurut, Pap Júlia 6 év. ref. agyhártyalob, Nemethy Etelka 5 hó, ref. béhhurut, Tóth Margit 14 hó ref. béhhurut, Kopányi Andras 52 év. ref. szívvelhűdés, Nagy Balint 10 év. ref. tüdőlob, Magi Esz'er 9 hó, ref. béhhurut, Jeczók Mária 32 év. r. kath. tüdőlob, Veres József 1 éves ref. béhhurut, Nagy? ref. halvszűletett, Szabó Zsuzsanna fia Sándor 2 hó, ref. béhhurut, Sós Katalin 2 é. ref. hörkhurut, Farkas Juli fia Gábor 8 hón. ref. béhhurut, Nagy István 1 hón. ref. béhhurut, öz. Szilágyi Imre 55 é. ref. gutaütés, Fekete József 9 hón. r. kath. béhhurut, Mihály Julianna 4 hó, ref. béhhurut, Szilágyi János 11 hón. ref. béhhurut, Botos József 1 hón. r. kat. velesz. gyeng. Wolafka Antal 6 hón. r. kath. béhhurut, Lada István 3 hetes velesz. gyeng. Nikházi Zoltán 8 hón. ref. béhhurut, Tóth Julianna 6 hón. r. kath. béhhurut, öz. Kurucz Lajosné 80 é. ref. aggkór, Nagy Mária 3 hón. ref. béhhurut, Tóth Katalin 2 hetes ref. béhhurut, Szabó Erzsébet 1 hón. ref. béhhurut, Ménes Zsuzsanna 1 es 1/2 éves béhhurut.

Lövész-gyakorlat. A 39-ik közös gyalogzred parancsokgya átiratban értesítette ma a mezőrendőr kapitányságot, hogy e hó 8-ikán pallagon nagy lövész gyakorlat fog tartatni.

Elveszett. Egy sárgabőr pénzes tárcza, 1 db Wertheim-kulcsal, 1 db 10 és 2 db 2 márkás pénzzel, valamint több apró pénzzel elveszett. A becsületes megtaláló az I. ker kapitányságnál jutalomban részesül.

Két magyar munkás sorsa Dél-Amerikában. A Typographia legközelebbi számának tárczeczikkében Leitner Pál két, harmincz évvel ezelőt Dél-Amerikába vitorlázott és azóta eltűnt magyar könnyvnyomdászának a viszontagságos életéből beszél el egyet-mást, a mely érdekes czikkből a következőket vesszük át:

Mayer Károly budapesti születésű betűszedő, a ki a hatvanas évek elején Horváth Ferencz s még egynehány munkástársával a szerencsétlen véget ért Miksa császárnak Mexikóba induló hadseregébe önkéntesen belépett, egy Mexikótól pár angol mérföldnyire fekvő gazdasági telepén a mult évben meghalt.

Mayer egy nagyobb fővárosi nyomdában tanult és katonának való fölcspása előtt a Rácz Adam-féle miskolci könnyvnyomató műhelyben dolgozott. Mayer, a ki alig volt husz éves, Miksa császár armádjájában fölívte az őrmester-rangig s számtalan útközben meg előörsi csatepályán volt részt.

Egy ilyen előörsi csatározás alkalmából súlyos sebet kapott s e szánalomra méltó állapotában még hadi fogságba is került. A tábori kórházban, a hol huzamosabb ideig élethálál közt lebegett, megismerkedett egy spanyol hajadonnal.

Ez az áldott jószívű teremtes a seb-sült katonát hűen ápolta és éjjel-nappal mellette virrasztott.

Mayer felgyógyulása után a derék, csinos ápolónót feleségül vette és — mert a fiatal asszonyka valószínűleg lebeszélte a hazameletről — letelepedett Mexikóba. Eleinte a szekrény mellett dolgozott, később egy hirlapszerkesztő protekciója következtében a Pacific-vasut építésénél egy, magyar és német lakatosok, kovácsok, ácsok meg más vas-

famunkásokból álló szakaszhoz volt beosztva mint csoport-felügyelő.

Időközben feleségének a szülei elhalálozván, egy pár ezer piasztört örökölt. Erre jól díjazott állást a Pacific-vasutnál elhagyta és egy mozgó nyomdát szerelt fel. Mayernek a nyomdája, melyet rendszeren a népebb vasuti állomásokon szokott volt felállítani, meg lehetős jó keresletnek örvendett, de alig másfél évre felszerelése után egy vasuti katasztrófa alkalmából, a melynél a tulajdonos is majdnem az életét veszé, teljesen tönkre ment.

Ez után az elemi csapás után az anyagilag érzékenyen sujtott, Mayer kénytelen volt ismét a szekrényhez állani; huzamosabb ideig mint hirlapszedő működött egy spanyol napilapnál, míg végre egy délamerikai gazdag, felesége után való távoili rokona segítségével másodizben is fölserelt egy mozgó-nyomdát.

Ez az új vállalta Mayernek azonban már nem jövedelmezett annyit, mint az első, mert időközben a vasuti vonatokon ide-oda utazó mozgó-nyomdák rendkívül való módon elszaporodtak és a konkurrencziát a legszélsőbb határokiig ütették.

Ennek következtében Mayernek csakhamar elment a kedve az üzlettel és mert a kóborlásba is a csömöröleg beleunt, egy kedvező alkalommal nyomdáját egy papirban utazó egynöknek, — illő áron a nyakába sózta. Ezután Mexikóban egy kis gazdaságot bérlet.

Ez új vállalatánál egy látszik a szerencse kedvezett neki, mert alig pár év után a bérbevett gazdaságot örök áron megvette. Budapesti rokonával a nyolczvanas évek közepéig sürrien levelezett; öt vagy hat év óta azonban nem adott életjelet magáról. A haláláról szóló hírt Mayernek fia küldte Budapestre a rokonokhoz.

A másik eltűnt pedig Horváth Ferencz a Bagó Márton-féle nyomdában tanult. Az 1859-iki olasz-osztrák háború kitörésekor már mint tanoncz fölcspott önkéntesnek, — de akkor princzipális, az öreg Bagó, nagy nehezen kiszabadította.

A hatvanas években Mexikóba ment Miksa császárral és az expedició befejezése után ő is letelepedett Mexikóba, a hol szinten egy spanyol leányzótt vón magának hitvestársul. Legutolsó levelét nagynénjének a hetvenes évek végén írta; azóta azonban hallgatott.

Időközben Horváthnak az apja elhalt és egy budai házat hagyott a fiára; ez azonban az örökséget mind a mai napig sem vette meg át. Nagy nénye minden fűt-fél megmozgatott, hogy hol létét megtudja, A mult nyáron a többek közt a magyarországi nyomdászegylet vezetőségét is felkérte Horváth Ferencznek a kipuhatolására.

Az egylet minden tőle telhetőt megteett ez ügyben, de faradozásai meddők maradtak. Lehet, hogy Horváth már meghalt; de az is lehetséges, hogy nem működik az üzletnél, mert különben, mint valamely nyomdásztestületnek a tagja, már rég életjelet adott volna magáról.

Különlék.

Mária Valéria főhercegnő gyámleánya. Azon a borzalmas estén, melyen a bécsi Ring-színház elegett, 1881. december nyolczadikán, a kis Kubak Berta is árva lett. Szülei bennégett a színházban. Az árva leánykára legnagyobb szerencsétlenségében rámosolygott a szerencse, mert Mária Valéria főhercegnő leányává fogadta s megígérte, hogy ő fog gondoskodni további sorsáról. A főhercegnő a legelső nevelőintézetben, a dominikánus apácáknál neveltette, a hol a kis árva viruló hajadonna fejlődött azóta s az idén be is fejezte iskoláztatását. A főhercegnő gyámleánya a heten el is hagyta a nevelőt s első utja volt megköszönni a főhercegnőnek azt a sok jót, a melyet vele tett. A főhercegnő asszony nagyon megörült gyámleánya látogatásának s egy pompás karpereczet ajándékozott neki.

Nyulak és rókák Ausztráliában. Tudvalevő, hogy Amerika mily diühös a verebekre, melyekt Európából vitték oda s most rendkívül módon elszaporodtak. Ausztráliában pedig két európai állat okoz nagy ingerültséget. Egyik a nyul, mely óriás mértékben elszaporodott s roppant károkat okoz. A másik a róka. Ezt alig tizenöt év előtt vitték be Angliából, hogy a róka vadászatok ott is üzessék. Most már némely vidéken olyannyira elszaporodtak, hogy hivatalos hajtóvadászatokkal írják. Egy darabért öt shillinget fizetnek. A mult esztendőben 12,000 rókánál többből buzták le a bundáját.

Agyon sujtotta a villám. Szombaton reggel Szempcezen és vidékén nagy zivatar volt. Az eső megszünte után egy Pomsár János nevű napszámos ember elment magának venni reggelire valót a pálinkás boltba és midőn hazafelé indult, a vásártól közepén a villám agyonsujtotta és rögtön meghalt.

A magyarság győzelme Pozsonyban. Jó hírt írnak a Kraxelhuberek városából. Hetek óta nagy küzdelem folyt ott, hogy ki legyen a kath. népiskolák igazgatója. Nem csekélyebb dolgotról volt szó, minthogy öt ezer németajku iskolás gyermek megmagyarosittassék. A magyarság győzött, mert a katolikus

autonómia közgyűlése nagy többséggel Göndör Károly magyar tanítót választotta meg igazgatónak.

Phantasia.

(A történet, a mint az életben tényleg van)

A ronda kis falu végén egy repedezett falu, hevenyészett nádfedelű kunyhó áll. Előtte a girbe-gurba törött léczkerítés néhai Pató Pálék jól ismert közmondását juttatja önkénytelenül az ember eszébe.

A nagy, poroslevelű eperfa bőven hullatja nagyszemű fekete termését az itt ott kikopott füves tájra. Alatta a sáros vízben fürdőző libasereg habzsolja azt befelé.

Ebben a házban lakik Nótás Kata, a tenyeres-talpas tehéreselő, ki a vasárnapi szagos mészre is épen oly piszkosan megy, mint mikor a disznóvályu elé állv: jól tartja a torokos állatokat.

Nincsenek vágjai, de minek is lennének. Télien jónak találja a sült malét, nyáron a tejes mamalgát, — forró nyáron pedig a gazzal tele kutban behűtött kolerás görög dinnyét.

Nem is szerelmes, de szívesen elbeszélget a szomszédék kamazs ott időző közhuszár fiával.

Az is olyan, mint ő. A hátul szarvasbőrrel foltozott nadrág kívánatosan lötyög a lábászárán. A dolmányára varrott vörös zsinór a magyar nemzet három szinét játsza, s a csizmája olyasformán kunkorodik fölfelé, mint a forró napra kitétt fenyezőeszka.

Kardja nem azért lóg az oldalán, hogy az amugy is nem létező tekintélyt föntartsa, de hogy felkavarja vele a különben is fulasztó, száraz port.

Már régen ismerték egymást és sohasem gondolták egyébre, minthogy a keritesen átkönyöklöve, durva beszélgéssel csapják a zyon a lassan muló időt.

A szerelem, mely köztük kifejlődött, nem idealizmus szülte érzelem volt, de vágy, mely az anyag után sorvad.

Egy este nagyon sokat talált inni a faluvégi pálinkamérésben Pöször Pista, a közhuszár.

Mint az ittas emberek legelőbbje, mindent százzal nagyobbra látott, mint a mekkora az tényleg volt.

Düliöngelve haladt végig a sötét utcákon, s rekedten ordított, a hogy csak kiért a torkából.

Mikor a Kataék háza elé érkezett, nagyon furát látott.

Olyan pozícióban diskurált az ő szíve bálványával egy pisze mestérlégény, a milyenben csak ő szokott, a milyenben csak neki lett volna szabad.

Ne erre aztán elfutotta a méreg. Nem szögt egy szót sem, csak oda került a hátuk mögé s úgy vágta halantékon az okvetetlenkedő gavart, hogy az szólanul bukott végig a földön.

Nótás Kata sikoltva futott be házba.

Büszönt elfogták Pöször Pistát, s emberölés büntetéért elítélték tizenöt évi fegyházra.

Kata azóta magában bánulja az estefelé bazavonuló ökrörsordát.

II.

(A történet, a mint a novellairók elmondják.)

A barátságos falucska végén egy hófehérre meszelt, lenge náddal fődött kis kunyhó mosolyog az országotra.

Előtte a zöldre festett rácskerítés reczés árnyat vet a lenyugzó nap fényében a dus pázsisra.

A sűrű lombzotat eperfa barátságosan bölintgat az érkező utas felé, s arnyával hivatolag csálja oda.

Alatta festői kép tárul fel. Az apró, sárgapelyhes libácskák hápogva nyeldesik a fa edes gyümölcsöt, majd ösmmel razzák meg szárnyukat, ha a birkék Gyuriczaját látják felelők futni. Azt már jól ismerik.

Itt a faluvégén, a poetikus kis fehér házban lakik Nótás Katica, hét varmegye ragyogó szépsége, gyenge viragszála.

Ha vasárnaponként kiöltözik virágos seilyemnyőjőjába, s nagy gangosan végigmegy az utcán, nincsen olyan legény, kinek meg ne akadna a szeme rajta.

Aztán, hogy egy a keze alatt a munka, hogy sűrű-forog a konyhában. Az ő keze lözte után meg a nagyságos alispán ur is megnyalhatja az ujját. Pedig annak már csak van izlése!

Ábrándos szemeiben a platonikus szerelem soha ki nem alvó lángja honol, s szívében csak egy tudat él zivertlen:

— Szeretni, igazán szeretni.

No de nem hiába. Gyönyörű szál legény a szomszédék huszár fia.

Olyan az, mint skatulyából vették volna ki.

Karesu természetét ránczot nem vetne a megyszínűnadrág, s mikor összeüti rámás csizmáját, nemcsak a sarkantyú pendül meg, de megdöbben az egész lányserégenek a szíve.

Hát még a kardja, hogy fénylik a nap vakító tüzeiben!

Es ez a szép legény csak ő érte el, csak ő véle beszél.

Már régen ismerték egymást és sohasem beszéltek egyébről, mint a közel jövő boldogságáról, mint arról, hogy milyen édes lesz az

az idő, mikor már szabad egymást a világ előtt is szeretniük.

Es ezen a százsoros elismételt témán ugy el tudtak andalogni, méla holdvilágos esteiken, mikor már elült a talu megzokott zaja, mikor már az ökörsorda kolompja nem zavarta fel a nyugodó madársereget.

Egy este Pöször Pista mulatós kedvében volt. Huzatta a cigányfnyal, hozatta a száz szál gyergyát, száz itcze bort s az szaltara.

Egyszer aztán abbahagyta. Virágos jókedvvel indult hazafelé, hiszen már tíz óra felé járt az idő. Nem sokára eltűlköli a bakter is.

Ujja elvezetett az ő egyetlen virágjának jól ismert háza előtt.

Egyszerre összefutott a szeme előtt minden. Elkézdett forogni vele a föld, a jólismert eperfa, a zöldkerítésű kis ház. — Nem tudott szólan, csak rekedten kiáltotta:

— Nótás Katica, Nótás Katica, szeretteddel játszol?!

Ott látta a leány mellett egy sugár szép legényt, a kire már régen gyanakodott.

Hatalmas öklét csapásra emelte s a következő perczen Sodor Ferkó hang nélkül bukkott a puha pázsitra.

Masnap eltemették zöldre festett koporsóban egy nagy lombos szomorufüz alá.

Pöször Pistát pedig elvezette a komolyképű birák elé, onnan a börtönbe, a hol nem álmódozhatik két életnek egy boldogságtól.

A falu legszebb leánya olyan sapadt, mint a letépett lilium, olyan bus, mint a párjavesztett csalóagny.

Talán neki is jobb volna már Sodor Ferkó mellett, a nagy szomorufüz alatt. Van még ott hely elég.

En Istenem, milyen ideáliták is azok a novellairók!

Hrabovszky Lajos.

Takarmánytermésünk a hegyi részeken. Az erdélyi és felvidéki részeken sem volt kiváló az anyaszena-termés az idén, de annál jobb a sarjuterzés, a melyre az utóbb lefolyt két heti csapadékos időjárás rendkívül kedvezett.

Az eső különben az országban igen sok helyütt megajvitotta a sarjút és ha nem is lesz kitünő sarjuterzésünk, az már tény, hogy rendes termést nyerhetnek gazdáink. A sarjúnak kaszálását a legtöbb helyen már végzik s a kasza alá kerülő rendek igen tömőkűk. Kivételek vannak az idén is, a hol gyengébb az eredmény, mint pl. tavaly volt. A takarmánykiviteléi utalomban annyiban észlelni hatását, hogy a szénát nagyon kevesen vásárolják. Lehet, hogy ez az állapot meg fog változni, mert hiszen még most is a széna ára meglehetősen, azaz igen magas ahhoz képest, a milyen magas volt az előző években. Egyik-másik helyen a széna ára csökken; a mult heti árral, egy nivón a széna ára kevés helyen áll. Eből világosan következik, hogy a széna ára a következő hetekben is inkább csökkeni fog mint emelkedni.

Ausztriából, nevezetesen Csehországból némely felvidéki vármegyében tudakozódnak most is széna készletek iránt. Csehországból ugyanis az idén sok helyen rosszul sikerült a takarmánytermés. A felvidék, mely állomány dolgában szegényebb, mint bármely más vidéke az országnak, alkalmasint a legtöbb szénával fog rendelkezni, — onnan fedezhetik szénában szükölködő gazdáink is a szénaszükséglet egy részét. A Királyhágón-tuli részekben is van egyes vármegyékben igen sok széna eladó. Ott különben a szénáarak aránylag meg a legalacsonyabbak. Rendes árak a Királyhágón-tuli részeken 150—220 frt között mozognak.

Könyvnyal sertesútalat
A serteskereskedelmi csarnok jelentése.

aug. 29.

a) Hízott sertes árak: I. Magyar első rendű: 1 Öreg nehez (páronkint 300—400 klgon felüli súlyban) 41.—42.—2. Öreg középs (páronkint 300—400 klgon felüli súlyban) 41.—42.—3. Fialtal nehez (páronkint 320—400 klgon felüli súlyban) 44.—45.—4. Fialtal közép (páronkint 250—320 klgon felüli súlyban) 44.—45.—5. Fialtal könnyű (páronkint 250 klgon terjedő súlyban) 44.—45.—6. Magyar szedett: 6. Nehez (páronkint 280 klgon felüli súlyban) 42.—43.—7. Közép (páronkint 220—280 klgon felüli súlyban) 43.—44.—8. Könnyű (páronkint 220 klgon terjedő súlyban) 43.—44.—9. Szebeni: 9. Nehez (páronkint 280 klgon felüli súlyban) 43.—44.—10. Közép (páronkint 220—260 klgon felüli súlyban) 43.—44.—11. Könnyű (páronkint 220 klgon terjedő súlyban) 43.—44.—12. Sertes létszám: jul. 28-napján volt készlet 193,513 darab. A hízott sertes üzletirányzata: változatlan. — Hízaláni való sertes 16.—18.—, malacz (11—20 hónapos korban felhajtott) 3009 drb.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**

Feladó szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**

Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Kiadó lakás.

Két külön bejárattal bíró szoba egyenkint, egy vagy két ur részére kiadó. — Bővebbet Nagyvárad-utca, Szél-ház.

(345.)

—3.

GANZ és TÁRSA
 vasöntő és gépgyár részvénytársulat
 BUDAPESTEN és LEOBERSDORFBAN Bécs mellett.

városi hatóságok, valamint a nagy közönség figyelmébe világszerte kitűnő hírnévnek örvendő
váltakozó áramú elektromos rendszerét,
 mely lehetővé teszi, hogy még a jó távol eső vízvezeték erejét is felhasználhassák akár egész vá-
 rook vagy ipari vállalatok kivilágítására, akár gépek hajtására. Nagy haszonnal alkalmazták
 ezen rendszert bányákban és olyan gazdaságokban, hol sűrű munka idején éjjel is dolgoznak.

GANZ és TÁRSA vasöntő és gépgyár-részvénytársulat ajánl továbbá:

<p>Gépeket és készülékeket kőszén, ércz vagy nemes ércz fejtésére.</p> <p>Keményöntésű- és aczélkerekeket bányacsilókhoz s egész csilléket, kerékpá- rokat, Halmay szabadalma szerint bányavas- utak s egyéb ipari vasutak számára, nemkülön- ben mindennemű vasúti kocsikat</p> <p>Keresztezéseket és kerekeket kőregöntésből és aczélból.</p> <p>Kőregöntésű zúzópofákat, kőregöntésű hengereket és hengergyűrűket aprító gépekhez és gölyös zúzómalmokat.</p>	<p>Hengerezéseket kőregöntésű hengerekkel, melyek még kisebb malmokban is előnyösebben dolgoznak, mint a malmokévek; valamint egész malomberendezéseket.</p> <p>Gépeket papír, farost és cellulose gyártására.</p> <p>Turbinákat a helyi viszonyok szerint szerkesztve, pontos szab- lyozással.</p> <p>Gáz- és petróleom motorokat álló vagy fekvő, egy vagy két hengertel.</p> <p>Friciókapsokakat és dynamométereket. (289.)</p>
---	--

A t. cz. gazda közönség
 figyelmébe ajánljuk a
 szeszgyári hízaló istállóinkban termelt légen szárított
természetes istálló-trágyát
 mint a legolcsóbb, legbiztosabb és a legrégibb trágya-anyagot, mely nálunk akár 15zegekben
 (teglanagyságu darabokban), akár zútot állapotban, bármily mennyiségben kapható.

Arjegyzekekkel és mindennemű felvilágosítással készségesen szolgálunk.
 Megrendeléseket haladék nélkül, pontosan teljesítünk.

Neuman Testvérek Aradon,
 szesz- és sajtoló-élesztő-gyár, szeszfinomító és gőzmalom.

A magas Miniszterium által engedélyezett

Leánynevelő- és tanintézetemet
 mely négy polgári és négy elemi osztályt foglal magába,
 valamint internátussal össze van kötve, áthelyeztem tavaly
Szepes-Gölniczbányáról POZSONYBA,
 hol egyszersmint az első leánynevelő intézetet is átvettem.

Nagy gond fordítottak itt a nyelvek biztos elsajátítására, zene, ének, kézimunka, rajz és festésre is.

Növendékek naponta vétetnek föl. 10 hónapi ellátásért 300 frtot fizetnek. Részletes programot kívánatra azonnal.

özv. Dr. Czölder Lajosné,
 a tan- és nevelő-intézet igazgató-tulajdonosa.

(347.) 2—3.

SCHLICK féle vasöntő és gépgyár részvénytársaság
 BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VACZI-UT.
 Városi Iroda és raktár: Podmaniczky-u. 14. — Fiók-raktár: Kerepesi-ut 77 sz.

Gőz- és járgánycsőplő-készülék
 számos első díjjal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék
 mélyítő s egytetemes aczél ekéket,
 eredeti Schlick- és Vidats-féle egyvasu ekék, talajmívelő-eszközök,
 valamint Schlick-féle szab. »HALADAS« sorbavetőgépek

Takarmánykészítő gépek daráló, őrlemalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai és fűkasáló-gépek szállítható mező- és erdőgazdálkodásra.

Minta-raktár Debreczenben: **Trnka Ferencz** úrnál. Kis-Várad-utca.
 Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA
 (FŐTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)
 teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

<p>Elvállal mindenféle nyomtatványokat:</p> <p>takarékpénztári, kereskedelmi ügyvédi és községi nyomtatványokat.</p> <p>Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.</p>	<p>KÉSZIT:</p> <p>Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.</p> <p>ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT, TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.</p> <p>Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.</p>
--	--

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a
„DEBRECZEN”,
 és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

<p>Hirdetések a »DEBRECZEN« című lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.</p> <p>SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET, bor- és rum-vignetteket, falragaszokat, MINDENMÉNY KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.</p> <p>Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.</p>	<p>FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással</p> <p>jutányos árakon.</p> <p>Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.</p> <p>Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.</p>
---	--

XXV. év

Előzetes
 helyben, vagy post
 Egész évre
 Félévre
 Negyedévre
 Egy óra

Egyes szám

A lap szellemi részét, ill.
 amenny a szerkesztőség
 bérmentve kiki

Előzetes
 Telegdi K. Lajos könyv
 és a kiadóhivatalban
 állat)

Hő

(Emlék-beszéd. Irta
 honvéd-temetőben e

T. Polgárt
 volabb vagyunk
 láglo dícsőségün
 vesdött be sziv
 kepe annak a
 arany lapokra sz
 felírni azok, kik
 nyugodva siri ál
 néma mestereink
 szeretetben. Ism
 tult könnyeink, s
 tatjuk hült poraik

Eljöttünk
 eső vértani, e
 könnyeinkkel a
 hamvaitokból tá
 hogy elzokozjuk
 kat; hogy áldó
 sirjaitok szent
 meggyútsuk az
 szeretettől hevül

S esdve ké
 edés anyát, a k
 porladtok, hogy
 mot; lelünk s
 száll, és ti tárt
 szellem ajkaitok
 vös hangain le
 tató fényben hu
 zel mult csodás
 gyogva megjelen
 tal már-már veg
 Szabadság isten
 költő proféta ajk
 magyart le. Lajz
 lelkesült tömege
 vet, s egymást é
 küszli: »hogy ra
 látjuk, mint hui
 gadó magyarnek
 vel, a hazának v
 bágy verejtékek
 gatjuk azt, kine
 egy ország véne
 ben égő kebellet
 hogy »megadjuk
 edés anya életét
 fel a haza, szab
 szent háromság
 És látunk
 látunk hazajár
 halni tudó nemz
 válygó hiena ha
 ság fényes napj
 rályi oroszlan
 lincseit: üvöltv
 nagy idő szülte

A „DEBR

A ve

Ott ül az
 vén tölgy lomb
 foglaló lányok
 séket ad elő v
 A vén mesemon
 Fialat korában
 szép alakja miat
 ségnek.

Hét falu n
 lott utána s épp
 az öreg soha se
 közül nem tudt
 dotta: egyszer
 másik, a harm
 még szerettem,
 eseten.

Alkonyodi
 hegyi berkekb
 szárnyain a tün
 érdekes csoport
 félbeszakítja e
 szól, hogy egy
 az erdei tündér
 gyek közé s a
 ölebe ült s ott
 bujkált a felle
 magasban.

— Hallját
 rengetegéből? A
 tént éppen az
 Alkonyodott az
 bőtár itt ült, a
 egy sugár nő, a
 voltak, haja na